

Lausunto

10.09.2020

Asia: VN/18189/2020

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi kuntalain väliaikaisesta muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Covid19-epidemia on aiheuttanut kunnille ja kuntayhtymille taloudellisia muutoksia, joita ei ole voitu kokonaan ennakoida. Tämä voi myös vaikuttaa taseeseen kertyneen alijäämän kattamiseen laissa säädetyssä ajassa. Kattamisajan pidennyksestä huolimatta – tai juuri siitä johtuen – on tehtävä entistäkin tarkempaa talouden ja toiminnan suunnittelua. Covid19-epidemian vaikutukset näkyvät vielä tulevina vuosina eri tavoin toiminnassa. Kaikkia vaikutuksia on vaikea tässä hetkessä arvioida. Voi olla myös vaikeaa tehdä tarkkaa jakoa siihen, mikä on Covid19-epidemiasta aiheutunutta ja mikä muuta. Kaikissa kunnissa ja kuntayhtymissä näitä vaikutuksia kuitenkin on. Kattamisajan pidennyshakemusten perustelujen käsittelyn ja asioiden yksinkertaistamisen vuoksi voisi olla perusteltua, että tarkkoja perusteluja ja erittelyjä Covid19-epidemian osuudesta alijäämään ei vaadittaisi, vaan harkittaisiin lain muuttamista koskemaan yleisesti alijäämän kattamisvelvollisuuden pidentämistä ilman erillistä päätöstä.

Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän näkökulmasta annettu esitys lain muuttamisesta on tarpeellinen. Kuntalain väliaikaisessa muuttamisessa tulee huomioida etenkin tulevien sote-maakuntien maakuntalain 13. luku ja näiden lakiehdotusten suhde toisiinsa. Valmisteilla olevat lait tulee yhteen sovittaa niin, että niistä käy selkeästi ilmi, mikä on kuntien, kuntayhtymien ja maakunnan vastuu syntyneistä alijäämistä, mikäli kattamisaika jatkuu maakunnan perustamisen yli. Covid19-epidemian kustannusten korvaamisessa valtion taholta ja lainsäädännössä tulisi huomioida monissa maakunnissa vapaaehtoisesti toteutetut kuntayhtymät, mihin kunnat ovat siirtäneet järjestämisvastuun ja epidemian kustannukset muunkin sote-toiminnan kuin erikoissairaanhoidon osalta. Erikoissairaanhoidon kuntayhtymille tarkoitetut korvaukset eivät riitä kattamaan etenkin tätä muuta osuutta. Tämä voi vaikuttaa vuonna 2020 ja myös seuraavina vuosina syntyviin alijäämiin Eksoten kaltaisissa kuntayhtymissä.

Yhteenvedon voi todeta, että esitetty lakimuutos on perusteltu ja oikean suuntainen, mutta tulisi edelleen harkita lain muuttamista koskemaan yleisesti alijäämän kattamisvelvollisuuden

pidentämistä ilman erillistä päätöstä. Samaan aikaan käynnissä olevan sote-maakuntauudistuksen lakivalmistelun ja nyt lausuntopyyntöissä käsiteltävän lakimuutoksen yhteensovittaminen on välttämätöntä.

Mänttari Liisa
Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystoimisto